

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj/juni 2025
Institution	Thy-Mors HF&VUC
Uddannelse	Hf-e
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Rikke Klovborg Søborg
Hold	T351 psC

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Introduktion til psykologi (ikke eksamen) og Metode
Forløb 2	Menneskets skyggesider
Forløb 3	Det udfordrende ungdomsliv
Forløb 4	Kognition, køn og kulturer – i skolen

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Introduktion til psykologi og Metode
Forløbets indhold og fokus	I dette korte og indledende forløb skal eleverne introduceres til faget og dets metoder. Derudover skal eleverne lære forskellen på videnskabelig psykologi og hverdagspsykologi(lommepsykologen). I forløbet skal eleverne præsenteres for de grundlæggende metoder og måder at indsamle empiri. Metode vil være en del af alle forløbene og inddrages løbende, hvor det er relevant.
Faglige mål	Du skal kunne demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske. Du skal kunne redegøre for og kritisk forholde dig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser. Du skal kunne demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden.
Kerne-stof	
Anvendt materiale.	https://youtu.be/kbUh6F6PvXk?si=nIXSnCuACCREWllt Om Nytårsforsætter Lærerfremstillet eksamensguide og metode, indeholdende bl.a. 7 trins guide til undersøgelser, kritikpunkter til undersøgelser, kvalitative og kvantitative data, spørgeskemaundersøgelse, interview, eksperiment, casestudier, observation, korrelationsstudier og etik. Lærerfremstillet materiale om psykologiske problemstillinger.
Arbejdsformer	Klasseundervisning, PBL, gruppearbejde, individuel opgaveløsning

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 2	Menneskets skyggesider
Forløbs indhold og fokus	I dette forløb så vi på ondskab – et emne der optager, fascinerer og undrer mange. Først og fremmest skulle vi forstå, hvornår vi kan tale om ondskab, og vi skulle se på forskellige typer af ondskab. Derefter skulle forløbet belyse forskellige mulige årsager til et langt fra enkelt, men helt særligt menneskeligt fænomen, da kun menneskers handlinger kan defineres som onde. Forløbet havde et særligt fokus på at forstå radikaliserede individers ondskab. For at få forskellige perspektiver så vi først på, hvad udviklingspsykologien kan bidrage med, og vi var omkring psykopatologien i form af den dys sociale personlighedsforstyrrelse (psykopati), men vi var også nødt til at ty til socialpsykologien for at se på, hvorfor ondskab ikke kun er forbeholdt ganske få, og hvorfor vi ikke så sjældent hører om det eller selv er vidner til det.
Faglige mål	Du skal kunne forstå og være opmærksom på forskellen mellem lommepsykologi og videnskabelig psykologi. Du skal kunne redegøre for de teorier, begreber og undersøgelser vi har arbejdet med, samt kunne redegøre for relevant kritik af teorier og undersøgelser. Du skal kunne formulere eller pege på psykologiske problemstillinger i artikler, udsendelser mv., samt analysere disse på baggrund af teorier/begreber. Du skal kunne analysere ud fra mere end en teori/begreb/undersøgelse. Du skal kunne forklare og analysere med en god forståelse for de teorier/begreber/undersøgelser vi har arbejdet med, og du skal huske at bruge fagbegreberne. Du skal kunne sige noget om, hvordan man forsker i psykologifaget (forskellige metoder) samt om etiske problemstillinger i psykologisk forskning. Du skal kunne inddrage en forståelse af sociale og kulturelle forholds betydning for hvorfor mennesker tænker og handler forskelligt. Fx social arv og det senmoderne samfund kommer ind her
Kernestof	Udviklingspsykologi: menneskets udvikling, herunder betydning af arv, miljø, køn og kultur- tilknytning, sårbarhed og resiliens Socialpsykologi: social adfærd, gruppepsykologiske processer og social indflydelse- stereotyper, fordomme og diskrimination. Supplerende stof: Klinisk psykologi
Anvendt materiale.	Fra Psykologiens Veje (i-bog: Larsen, Systime, 2023): "Det onde som frihed" (p5627) "Kerneselv" Stern (p5048) "Psykopaterne" (p5114)

	"Moralsk frakobling" (p5628) - kun afsnittene "Moralsk retfærdiggørelse", "Ignorering eller fordrejning af konsekvenserne (distancering)" og "Dehumanisering" "Tajfels minimalgruppeeksperiment" (c13136) "Den social identitetsteori" (c13997) "Filterbobler og ekkokamre" (c14078) "Gruppepolarisering" (c12425) "Roller" https://psykveje.systime.dk/?id=5534 "Bowlby og Ainsworth": https://psykveje.systime.dk/?id=5043 Fra andre kilder: "The Stanford Prison Experiment" (youtube, uddrag af udsendelser) Nielsen, P. (2013). Grundlæggende psykologi og socialpsykologi. ØKNOM (s. 93-103, afsnit "Ondskab og rolleforventninger", "Abu Ghraib fængslet i Irak" (gul boks) og "Umenneskeliggørelse") "Ville du misbruge din magt?" https://undersogelseripsykologi.systime.dk/?id=144 "Den gode omsorg" https://psykologi.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=137 "Harlows abeforsøg": https://youtu.be/OrNBEhzjg8I?si=pWotIDSzaQinYetW Else Christensens 4 typer af omsorgssvigt (kopi) Supplerende materiale (cases mm.): "Nye oplysninger om massemandtænderen: Så forfærdelig var Breiviks barndom" (BT, 2016) Breivik, den norske terrorist, Mitcfu.dk "En morder vender hjem" (uddrag af dokumentar) Mitcfu.dk "Er du mors lille dreng" afsnit 1 og 2 (3. afsnit er valgfrit) Mitcfu.dk "Ond, ondere ondest afsnit 1 og 5 Mitcfu.dk Artikel: http://www.socialpaedagogen.dk/da/Arkiv/2012/08-2012/Sikrede-institutioner-I-laere-som-gangster.aspx Artikel: https://videnskab.dk/kultur-samfund/unge-vil-forsvare-gruppen-med-deres-liv/ Forløbet er afviklet over ca. 20 moduler
Arbejdsformer	Klasseundervisning, PBL, gruppearbejde, elevfremlæggelser, individuel opgaveløsning

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 3	Det udfordrende ungdomsliv
Forløbets indhold og fokus	Unge er på mange måder meget friere end nogensinde før med flere muligheder for at vælge, hvem de vil være, og hvordan deres liv skal se ud*. Men der er mange bekymrende undersøgelser om unges trivsel, som er værre end nogensinde før, og der er rigtigt mange bud på, hvad det skyldes. Kan psykologien hjælpe os på vej til at forstå lidt mere ved at inddrage forskellige perspektiver på "ungdommen nu til dags"? I dette forløb så vi på, hvad det vil sige at være ung i dag, og hvilken betydning bl.a. den unges personlighed, det senmoderne samfunds generelle træk samt de sociale medier kan have for de unges trivsel. Vi kom omkring stress og coping for at forstå både årsagerne til den store stressepidemi, men også forskellene på, hvem der rammes af stress. Vi var omkring, hvordan vores opmærksomhed fungerer og hvad der skader den. Slutteligt så vi også nærmere på den selvscenesættelse, som sociale medier muliggør, og hvilken betydning det har for bl.a. selvopfattelsen.
Faglige mål	Du skal kunne forstå og være opmærksom på forskellen mellem lomme psykologi og videnskabelig psykologi. Du skal kunne redegøre for de teorier, begreber og undersøgelser vi har arbejdet med, samt kunne redegøre for relevant kritik af teorier og undersøgelser Du skal kunne formulere eller pege på psykologiske problemstillinger i artikler, udsendelser mv., samt analysere disse på baggrund af teorier/begreber Du skal kunne analysere ud fra mere end en teori/begreb/undersøgelse. Du skal kunne forklare og analysere med en god forståelse for de teorier/begreber/undersøgelser vi har arbejdet med, og du skal huske at bruge fagbegreberne. Du skal kunne sige noget om, hvordan man forsker i psykologifaget (forskellige metoder) Du skal kunne inddrage en forståelse af sociale og kulturelle forholds betydning for hvorfor mennesker tænker og handler forskelligt. Fx social arv og det senmoderne samfund kommer ind her.
Kernestof	Personlighed og identitet: identitet og personlighed, individuelle forskelle i livsstil og håndtering af udfordringer, herunder stress og coping Socialpsykologi: social adfærd, gruppepsykologiske processer og social indflydelse, kommunikation i sociale sammenhænge og på sociale medier Kognitionspsykologi: Psykologiske, sociale, digitale og kulturelle forholds betydning for læring og motivation.
Anvendt materiale.	Fra Psykologiens Veje (i-bog: Larsen, Systime, 2023): "The Big Five" (p5664) "Erik H. Erikson" (p5052 – kun det introducerende afsnit og skemaet) "Identitet som reflektivt projekt" (c13230)

	"Akut og kronisk stress" (p5574) "Coping" (p5806) "Opmærksomhed" (p5238) "Selvevaluering" (c14052) Fra andre kilder: "Min indre kode", streamet fra mitcfu.dk "Limbo – når sabbatåret er fucked" Mitcfu.dk "4.6 Acceleration og resonans" https://psykologi.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=286 "Aksel Honneth om værdien af anerkendelse" https://psykb.ibog.frydenlund.dk/?id=290&loopRedirect=1 Seligman: "Pessimisme og optimisme" https://psykologi.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=304#c1634 Cooley: "Spejl-jeg": https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1487#1504 "Goffman: sociale roller og masker": https://psykologi.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=318 Supplerende materiale (cases mm.): "Stress": https://www.dr.dk/levnu/tvaers/caroline-paa-18-de-andre-var-ogsaa-pres-sede-men-ikke-paa-helt-samme-niveau Higton Bros: If You Have Facebook Then this Is Probably Your Life... https://www.facebook.com/tv2lorry.dk/videos/176390777426827/ "Selvværd" (c14041) - undersøgelser om effekten af sammenligning fra Psykologi-ens veje "Mobilen og computere i skolen" https://psykveje.systime.dk/?id=5744#c13890 "De perfekte piger", udsendelse 3. DR3 (2018) "De perfekte piger: "Vi må aldrig ramme bunden"" (Politiken, 2014) "De fleste teenagepiger bliver stressede af sociale medier" (Politiken, 2018) Forløbet er afviklet over 15 moduler
Arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, individuel opgaveløsning og gruppearbejde.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 4	Kognition, køn og kulturer i skolen
Forløbets indhold og fokus	I dette forløb så vi på kognition, køn og kultur som tre ting, der hænger tæt sammen. Som en fælles rød tråd satte vi fokus på det at gå i skole, som er noget, eleverne har tilfælles. Vi skal se på, hvilke faktorer der har betydning for, hvad og hvor meget vi lærer i skolen. Dette skulle også gøre forløbet relevant for eleverne i forhold til deres eget skoleliv og tilføje et metakognitivt element, hvor de kunne reflektere over egen læring og måske få redskaber til at "lære" bedre – ved fx at lære om hukommelse, motivation og trivsel. Vi undersøgte, om vi lærer at blive det køn, vi er, eller om vores hjerner blot er forskellige, og om vores adfærd og evner i skolen kan være bestemt af vores køn. Og vi så på om andres forventninger til os kan have en afgørende betydning for, hvordan vi præsterer. Det gennemgående spørgsmål var dermed: hvad har betydning for, hvordan man klarer sig i skolen?
Faglige mål	Du skal kunne forstå og være opmærksom på forskellen mellem lomme psykologi og videnskabelig psykologi Du skal kunne redegøre for de teorier, begreber og undersøgelser vi har arbejdet med Du skal kunne formulere eller pege på psykologiske problemstillinger i artikler, udsendelser mv., samt analysere disse på baggrund af teorier/begreber Du skal kunne analysere ud fra mere end en teori/begreb/undersøgelse- Du skal kunne forklare og analysere med en god forståelse for de teorier/begreber/undersøgelser vi har arbejdet med, og du skal huske at bruge fagbegreberne.
Kernestof	Socialpsykologi: Stereotyper, fordomme og diskrimination Udviklingspsykologi: Menneskets udvikling, herunder betydningen af arv, miljø, køn og kultur Kognition og læring: Psykologiske, sociale, digitale og kulturelle forholds betydning for læring, motivation og hukommelse. Perceptionens og tænkningens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverden Supplerende stof: Neuropsychologi
Anvendt materiale.	Fra Psykologiens Veje (i-bog: Larsen, Systime, 2023): "Selvbestemmelsesteorien" (c13868) "Social indlæringsteori" (p5157) "Hukommelse" (p5236) "Kønnet som kultur", her kun afsnittet "Kognitiv psykologi" (c13988)

	"Maslows behovshierarki" (p5385) Fra andre kilder: "Tre psykologiske behov er afgørende for skoleelevers trivsel og læring" (Viden-skab.dk, 2016) "Skinner og den operante betingning" i Nielsen, P. (2013). Grundlæggende psykologi og socialpsykologi. ØKNOM (s. 148-150) The Brain: A Secret History - Emotions; Bandura Bobo Doll Experiment - YouTube Ann-E. Knudsen (2005): "Er der forskel på hvordan drenge og piger klarer sig i grund-skolen og videre i ungdomsuddannelserne?" Bidrag til EVA-rapport Supplerende materiale (cases mm.): "Drengene mod pigerne (1)" (TV2, 2017) Forløbet er afviklet over 15 moduler
Ar-bejds-former	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, gruppearbejde, individuelt arbejde, klas-sediskussioner, PBL.

Anslået læst/set pensum er ca. 250 sider